

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

10 aprilie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Constantin Gurschi,

judecători – Ion Arhiliuc și Olga Adam,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpata Șpac Larisa, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 20 decembrie 2011 în cauza penală în privința lui

Șpac Larisa Nicolae, născută la 17.10.1986, originară din s. Andreevca, r-nul Belgorod-Dnestrovsc, regiunea Odessa, Ucraina și domiciliată temporar în s. Tudora, r-nul Ștefan Vodă, moldoveancă, cetățeană a R. Moldova

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. Instanța de fond din 08 iulie - pînă la 22 septembrie 2011;*
- 2. Curtea de Apel Bender din 10 noiembrie - pînă la 20 decembrie 2011;*
- 3. Curtea Supremă de Justiție din 06 martie - pînă la 10 aprilie 2013;*

Asupra recursului ordinar, Colegiul penal

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ștefan Vodă din 22 septembrie 2011, Șpac Larisa, a fost condamnată în baza art. 145 alin. (2) lit. e), j) Cod penal, la 14 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis pentru femei.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Șpac Larisa în noaptea de 08.04.2011 spre 09.04.2011, fiind în stare de ebrietate alcoolică, s-a deplasat la domiciliul lui Șevcenco A., a. n. 12.10.1930, amplasat în r-nul Ștefan Vodă, s. Tudora str. Gagarin 13, unde a rugat-o pe ultima să-i dea vin în datorie, dar a primit refuz. Atunci, inculpata Șpac L. a spart geamul de la ușa de intrare în casă și a pătruns ilegal în casa victimei, unde, având scopul de a o lipsi de viață, profitând de starea de neputință cunoscută și evidentă a victimei, care se datora vârstei înaintate, înarmându-se cu un foarfece, luat din casa victimei, cu o deosebită cruzime, precum și din motive sadice, a tăbărât asupra acesteia, aplicându-i lovituri cu mâinile, picioarele și foarfecele în diferite părți ale corpului, în rezultat cauzându-i victimei vătămări corporale medii și ușoare. După aceasta, continuându-și acțiunile criminale, inculpata Șpac L., cu o pernă, i-a astupat victimei fața, asfixiind-o, ca rezultat survenind decesul victimei.

3. Inculpata Șpac Larisa a contestat sentința instanței de fond cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivarea apelului, inculpata a indicat că, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul judecării cauzei în instanța de fond, i-au fost grav încălcate drepturile procesuale, prin faptul că ea, fiind cetățenă a Ucrainei și necunoscând limba de stat a R. Moldova, nu a fost asigurată în ședința de judecată cu interpret.

Mai mult, toate actele procesuale și sentința de condamnare au fost întocmite și înmânate ei în limba de stat a R. Moldova, fără de a fi traduse. Doar la insistența ei, înainte de examinarea cauzei în apel, i-a fost înmănată copia sentinței traduse în limba rusă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bender din 20 decembrie 2011, a fost admis parțial apelul declarat de inculpata Șpac Larisa, casată sentința instanței de fond în latura penală, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit căreia Șpac Larisa a fost condamnată în baza art. 145 alin. (2) lit. e), j) Cod penal, la 13 ani închisoare, cu executarea în penitenciar pentru femei de tip închis.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a statuat că, instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) CPP, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la condamnarea inculpatei Șpac L. în baza art. 145 alin. (2) lit. e), j) Cod penal.

4.2. Referitor la individualizarea pedepsei, instanța de apel a constatat că prima instanță unilateral a analizat circumstanțele care au servit la individualizarea pedepsei și anume în cadrul urmăririi penale și la judecarea cauzei în instanța de fond, a fost încălcat dreptul inculpatei, Șpac L. la apărare, prin faptul neasigurării cu interpret a acesteia, deoarece, ea, fiind cetățeană străină, care a locuit până în anul 2008, în Ucraina, nu posedă limba de stat a R. Moldova, la un nivel înalt.

De asemenea, în mod repetat dreptul la apărare al inculpatei a fost încălcat și în cadrul efectuării verificării declarațiilor învinuitei la fața locului din 12 aprilie 2011, acțiune procesuală care s-a efectuat în lipsa avocatului și interpretului, deși participarea avocatului în cazul dat era obligatorie.

Prin urmare, instanța de apel ținând cont de prevederile art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, a conchis că, totuși reeducarea și corectarea inculpatei Șpac L. este imposibilă fără izolare de societate, însă, a găsit necesară admiterea apelului și dispunerea micșorării pedepsei stabilite inculpatei Șpac L., de la 14 ani - la 13 ani închisoare, drept recompensă pentru încălcările dreptului inculpatei, la apărare, care au avut loc în cadrul urmăririi penale și judecării cauzei.

5. Inculpata Șpac Larisa, fără a invoca vre-un temei din cele prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar hotărârile pronunțate, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare deoarece ea nu se consideră vinovată de săvârșirea infracțiunii imputate.

În susținerea cerințelor sale, inculpata a invocat următoarele motive:

- cauza penală a fost examinată superficial, iar ea a depus declarații sub presiunea organelor de poliție, avînd frică să spună adevărul deoarece era maltratată de polițiști, la fel a fost obligată să semneze fiecare filă la indicația poliției;

- a fost obligată de către anchetator să recunoască vina altuia;

- cercetarea la fața locului a fost efectuată ilegal, în absența apărătorului, unde circumstanțele cauzei, ea le arăta la indicația organului de urmărire penală;

- nici pe un obiect depistat la locul săvîrșirii infracțiunii, nu a fost găsite amprente digitale.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia, reieșind din următoarele considerente.

6.1. Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit dispoziției art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală invocate în recurs și explicarea problemei de drept de importanță generală adoptată în cauza dată.

Inculpata Șpac Larisa, nu a indicat nici un temei din cele prevăzute de alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și contrar prevederilor pct. 5) art. 430 CPP, n-a argumentat ilegalitatea hotărârii atacate și solicitările sale invocate în recurs, ori în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată.

În pct. 18 din Hotărârea Plenului CSJ a RM nr.9 din 30.X.2009 „*Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală*”, este atenționat că instanța de recurs controlează dacă s-a aplicat corect dreptul față de faptele constatate de către instanța de apel și dacă faptele au fost constatate respectându-se normele de drept material sau procesual. Sub acest aspect Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis careva erori de drept.

6.2. Colegiul penal, reține că, instanțele de judecată, verificînd probele administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședințele de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-au dat o apreciere justă potrivit art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungînd la concluzia justă privind condamnarea inculpatei Șpac L., pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e), j) Cod penal, iar pedeapsa i-a fost corect stabilită de către instanța de apel în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75, Cod penal, fiind aplicate și prevederile art. 385 alin. (4) CPP.

6.3. În ce privesc unele critici formulate de recurentă, enunțate la **pct. 5.** al prezentei decizii, prin care se susține că, în cadrul urmăririi penale și la judecarea cauzei în instanța de fond, a fost încălcat dreptul inculpatei la apărare prin

neasigurarea cu interpret și prin efectuarea verificării declarațiilor învinuitei la fața locului din 12 aprilie 2011, în lipsa avocatului și interpretului, - instanța de apel s-a expus motivat, astfel, aplicând prevederile art. 385 alin. (4) CPP cu reducerea termenului de pedeapsă, iar proba cu procesul-verbal de verificare a declarațiilor învinuitei la fața locului din 12 aprilie 2011, nu se ia în considerație, fiind suficiente pentru pronunțarea sentinței de condamnare celelalte probe legal administrate la faza urmăririi penale și verificate în ședința de judecată.

Mai mult, referitor la neasigurarea cu interpret a inculpatei, Colegiul lărgit observă că la materialele cauzei (f.d. 73) este anexată o cerere scrisă personal de către inculpata Șpac Larisa în limba de stat a R. Moldova, astfel se atestă că, nici dînsa și nici avocatul în interesele ei, n-au solicitat participarea interpretului, deoarece Șpac Larisa posedă limba de stat a R. Moldova.

Totodată, Colegiul lărgit, menționează că, celelalte motive invocate în recurs, precum că inculpata a fost obligată de către anchetator să recunoască vina altuia și, fiind maltrată a mărturisit împotriva sa, semnînd fiecare filă din dosar, - n-au fost invocate la faza urmăririi penale nici în instanța de fond nici în apel, astfel în sensul art.427 alin.(2) CPP, aceste temeieri privind încălcarea art.3 din Convenția Europeană, puteau fi invocate în recurs doar în cazul în care ar fi fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Mai mult, în cererea de apel (f.d.167), inculpata a invocat că dînsa a colaborat cu poliția la ancheta penală, astfel contribuind activ la descoperirea infracțiunii.

Așa fiind, Colegiul penal menționează că, sentința de condamnare a lui Șpac Larisa a fost bazată pe cumulul de probe legal administrate și verificate în ședințele de judecată după cum urmează:

- Declarațiile inculpatei Șpac L. prin care aceasta și-a recunoscut parțial vina, concretizând că, - „*Ajungînd la poarta lui Șevcenco A., a strigat-o pe ultima și văzînd că ultima nu răspunde, a deschis poarta și a pătruns în curtea gospodăriei, a rugat-o pe Șevcenco A. să-i vîndă vin, însă ultima s-a enervat și a lovit-o cu bastonul în cap, ea clătîndu-se s-a lovit de ușă la care s-a stricat sticla. Șevcenco A. a început să strige, atunci ea i-a astupat gura cu mîna, apoi a luat o pernă și a pus-o peste fața lui Șevcenco A. care a încercat cu mîinile să se apere însă nu a izbutit. Peste puțin timp văzînd că Șevcenco A. nu vorbește și nu mai dă semne de viață a ieșit din casă și a plecat acasă. Pe Șevcenco A. ea n-a lovit-o cu pumnii și picioarele, posibil că i-a aplicat lovituri cu foarfecel, dar nu ține minte, deoarece era în stare de ebrietate. Recunoaște că decesul lui Șevcenco A. a putut surveni prin sufocare cu pernă*”, - declarații făcute la faza urmăririi penale și în instanța de judecată cu participarea apărătorului (f.d. 64, 112, 150-152;
- Declarațiile succesului legal al victimei Șevcenco Gh., declarațiile martorilor Nicolaenco N. și Nicolaenco S.;

- Procesul-verbal de cercetare la fața locului (f.d. 14-20), în urma cercetării au fost depistate și ridicate o scurtă și o pereche de adidași ce aparțin inculpatei Șpac L.;
- Raportul de expertiză medico-legală nr. 034 din 20.04.2011 (f.d.36-41) din care rezultă că, moartea cet. Șevcenco A. a suvenit în urma asfixiei mecanice, care a fost realizată prin sufocare, cu un corp moale, fapt dovedit prin prezența leziunilor corporale caracteristice pentru această formă de moarte violentă;
- Conform expertizei medico-legale a cadavrului, au mai fost depistate leziuni corporale, sub formă de plăgi tăiate pe față, membrele superioare la număr de 5 plăgi, înțepate pe membrele superioare și inferioare. Peretele inferior al abdomenului, în număr de 14 plăgi, care au fost cauzate înainte de sufocare, cu un corp tăietor-înțepător, posibil (foarfece);
- Raportul de expertiză dactiloscopică nr. 4 din 20.04.2011 (f.d.83-87) din care rezultă că, urmele papilare de pe foile adezive cu nr. 2, ridicate în urma cercetării domiciliului Șevcenco A., situat pe str. Gagarin, s. Tudora, r-nul Ștefan Vodă a fost creată de degetul mare a mîinei stîngi, a inculpatei Șpac L.;
- Raportul de expertiză psihiatrică staționară nr. 47s-2011, în baza căruia s-a constatat că inculpata Șpac L. de maladii psihice nu suferă, în perioada comiterii infracțiunii tulburări psihice și de intensitate psihotică nu a manifestat, acționând cu discernământ, având capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale, fiind recunoscută ca responsabilă de fapta comisă;
- Raportul de expertiză medico-legală nr.213 din 25.05.2011, din care rezultă că, sîngele cad. Șevcenco A. și a bănuitei Șpac L. aparține grupei A beta, H Suplimentar. În petele și mînjiturile de culoare roșie-cafenie și cafenie de pe scurtă (ob.1-10), chipiu (ob.11, 12), blugi (ob.13-19), adidasul stîng (ob.20, 21) și adidasul drept (ob.22) a fost depistat sînge de origine umană. La determinarea apartenenței de grup au fost constatați antigeni A și H, aglutininele n-au fost determinate, astfel conform rezultatelor primare, sîngele depistat în aceste pete și mînjituri a provenit de la o persoană cu grupa de sînge A beta, H suplimentar, ce nu exclude în cazul dat, provenirea acestui sînge de la cad. Șevcenco A..

6.4. La fel, instanța de recurs, menționează că din textul recursului, se evidențiază că recurenta își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, inclusiv cu declarațiile martorului Șevcenco Gh. și proba cu amprentele digitale, or motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la art.427 CPP, astfel, criticele formulate de recurentă nu sunt motivate sub aspectul casării hotărîrii recurate ca fiind ilegală.

Reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art.427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform concluziei

Curții Europene pentru Drepturile Omului (Hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, *cazul Bujnița versus Moldova*), nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Astfel, raportând situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin.(2) CPP, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bender din 20 decembrie 2011, adoptate în cauză și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpata Șpac L., ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Conducându-se de art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție, -

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului declarat de inculpata Șpac Larisa, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bender din 20 decembrie 2011, în propria cauză penală, fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 08 mai 2013.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Ion Arhiliuc

Olga Adam